

Володимир Бобко

(13 р., Новомиколаївський районний центр дитячої та юнацької творчості,
смт. Новомиколаївка, Новомиколаївський р-н, Запорізька обл.)

«В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля»

Т. Г. Шевченко

Час синів

Надворі було спекотно, незважаючи на те, що на календарі початок осені. Десь, граючись, дзвінко сміялася малеча, старші дітлахи поверталися зі школи, безтурботно обговорюючи минулий день, у небі, весело кружляючи, співали птахи. У садках пишно розквітили осінні красуні – жоржини та сором'язливі айстри. Дерева вже почали скидати зелені шати літа та вбиратися у барвисте осіннє вбрання. І така навколо краса, що аж дух перехоплює... Стою я, милуюся своїм рідним селищем, і серце мое радісно калатає: де ще побачиш таку красу, окрім Батьківщини. Змінюються люди, будинки, автомобілі, а природа моого рідного краю незмінно прекрасна і велична. Дивлюся, милуюся і думаю про те, що так було і буде завжди.

Здавалося, що після закінчення Великої Вітчизняної війни, де зникло безвісти, полягло у боях і було закатовано у німецьких концтаборах майже десять мільйонів українців, уже ніхто і ніщо не стане на заваді щасливого дитинства і мирного неба над головою наших земляків. Адже саме за краще майбутнє наступних поколінь віддавали своє життя наші прадіди. Особливо в це повірив український народ тоді, коли наша країна здобула незалежність та почала самостійно розвиватися в різних напрямках.

Так сталося, що у квітні 2014 р. на сході України «грянув грім». Це сталося так несподівано, що люди не могли повірити в те, що це початок справжньої війни. По вулицях міст, селищ, навіть невеличких сіл Донецької та Луганської областей почали ходити озброєні люди та їздити військова, досі небачена мирними жителями, техніка, розпочалися справжні бойові дії. Мирним жителям Донбасу довелося піznати, що таке обстріли із «Градів». А сталося це все тому, що дехто вирішив, що має право, не спитавши думки більшості українського народу, диктувати свої правила та на власний розсуд встановлювати кордони на нашій українській землі. Нині місяця проведення бойових дій названо зоною АТО (антитерористичної операції). Ті жителі Донбасу, що мали можливість, змушені були покинути домівки та виїхати до інших регіонів України. А ті, хто такої можливості не мали, з різних причин залишилися в своїх помешканнях, де щодня, щоночі терористи ведуть жорстокий обстріл по мирних населених пунктах.

Мабуть, на долю кожного покоління припадають свої труднощі. Ось і зараз настав час синів землі української. Час, коли наша армія проходить складний етап становлення через тяжкі випробування у зоні АТО. Самовіддано захищаючи рідну землю, підтверджуючи вірність славним традиціям предків, звityзі козаків запорізьких та волі наших діdів-прадіdів, котрі у всі часи здобували перемогу над ворогами землі української.

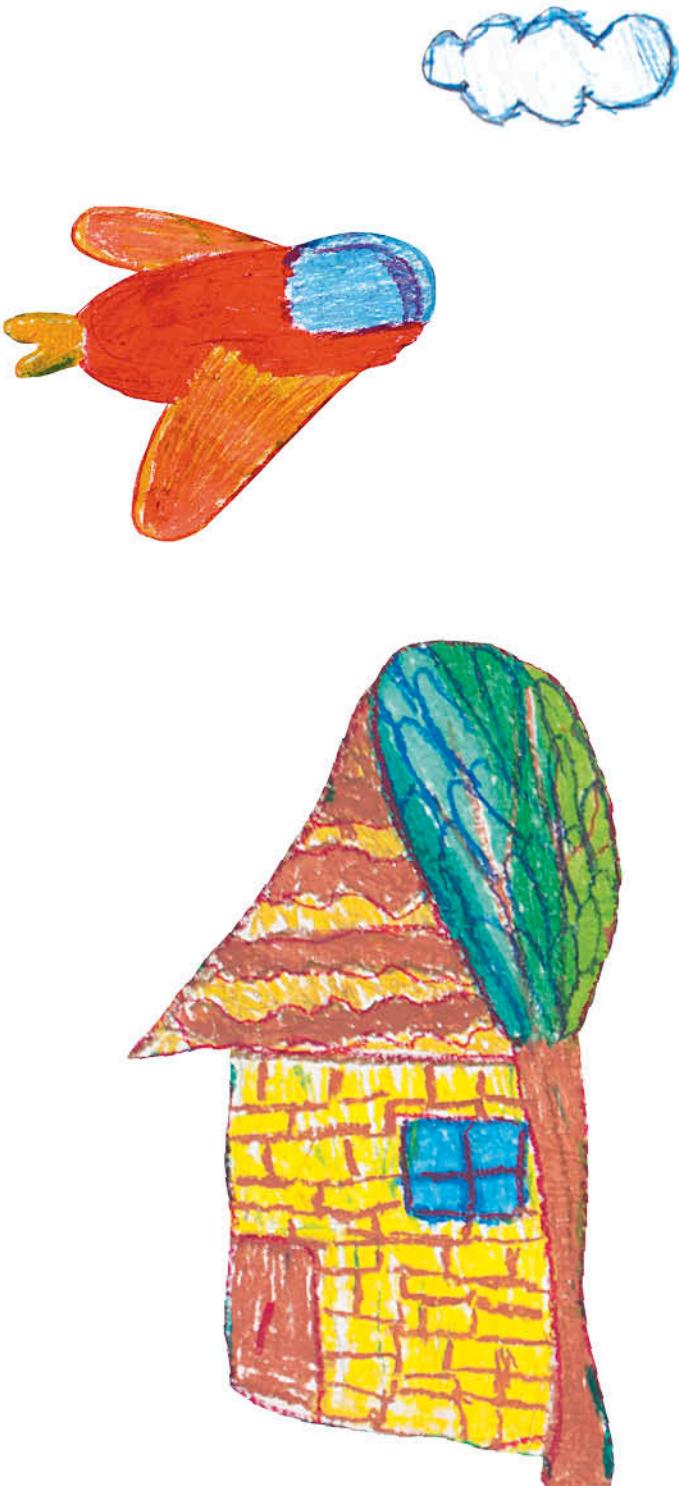
З перших днів проведення антитерористичної операції були створені добровольчі батальйони, які були відправлені на захист своєї країни. У складі цих батальйонів служить і шістдесят славних синів Новомиколаївщини. Але, на жаль, четверо з них загинули смертю хоробрих. Ось імена цих доблесних воїнів: Олександр Шевченко, В'ячеслав Кмар, Костянтин Закревський та Іван Клевчук.

Наймолодший із загиблих воїнів – Ваня Клевчук – народився і виріс у моїй рідній Новомиколаївці, ходив до того ж садочка, навчався у тій же школі, що і я. Саме тому вважаю своїм обов’язком розповісти саме про нього.

З самого дитинства маленький Іванко був не схожий на інших, вирізнявся серед своїх однолітків надзвичайною щирістю, відвертістю та безмежною довірливістю. Перша шкільна вчителька Ваню згадує так: «Світлий, мов сонячний промінчик». Навчаючись у шостому класі, Іван цілком серйозно заявив матері: «Як виросту, стану військовим». Тоді мати не надала ніякого значення синовим словам, бо гадала, що з часом він переросте і передумає, чого тільки не вигадають хлопчаки у такому віці.

Минали дні, за ними спливали роки. Юнаки та дівчата, однокласники Івана, випускники 2013 р. Новомиколаївської спеціалізованої загальноосвітньої школи №1, як і випускники сотень інших шкіл в Україні, мріяли про подальше навчання у вищих навчальних закладах країни, будували далекоглядні плани на майбутнє. Але, роблячи

перший самостійний крок у доросле життя, ніхто з них навіть не здогадувався, що зовсім скоро їхні думки та навіть життя зміняться в одну мить.

Після випускного балу Іван знов завів розмову з мамою про військову службу і вже твердо, по-чоловічому, сказав: «Я буду військовим, точно знаю, що служитиму у «гарячий точці»... Від несподіваної рішучості сина мати аж зойкнула: «Та Бог з тобою, синку, що ти таке говориш?..». На той час ні сам Іван, ні його батьки й гадки не мали, що слова сина стануть пророчими, і «гаряча точка» прийде в Україну.

25 жовтня 2013 р. Івану Клевчуку виповнилось вісімнадцять років, а вже 28 жовтня того ж року він був призваний військовим Вільнянсько-Новомиколаївським ОРВК у Запорізькій області до військової частини. А 13 лютого 2014 року здійснилася мрія юнака – він став солдатом-контрактником, батьки та рідня щиро пишалися красенем-сином у військовій формі.

Почалися військові будні, рядовий Клевчук легко вивчав військову справу, без зусиль опанував кулемет. Незабаром Іван Клевчук з іншими товаришами опинився у зоні АТО кулеметником першого механізованого відділення третього механізованого взводу сьомої механізованої роти.

П'ять з половиною місяців рядовий Клевчук ніс службу в Луганській області, всього за кілька кілометрів від кордону з Російською Федерацією. Там інколи стріляли, але ті місця передовою ще не були. Хлопець з дитинства любив куховарити, і тепер із задоволенням готував для товаришів, за що військові побратими були йому дуже вдячні.

У серпні 2014 р. рядовому Івану Клевчуку дали тижневу відпустку. Серце радісно калатало у грудях, адже скоро юнак побачить найдорожчих йому людей – маму, татка та маленьку сестричку. Коли їх любий солдатик переступив поріг батьківської хати, радощам рідних не було меж. Вони дивились на свого Іванка і надивитись не могли. За час служби він став якимсь іншим – змужнів, засмаг. Дивився на рідних зосередженим, але

надто дорослим поглядом все тих же щиріх хлоп'ячих очей. Тиждень відпустки промайнув як один день, і настав час повернатися у свою частину. Та матуся неначе відчувала щось лихе, не хотіла відпускати синочка. Її ж Іванко, глянувши ніжним поглядом, сказав: «Я іду, щоб вам тут, вдома, було спокійно та добре. Щоб усім було добре. Я іду вас, мої рідні, захищати. Мене чекають побратими». Він чітко зізнав, що повинен вчасно повернутися, він зрадити не міг. Хоч юнаком був щирим і добрим, але в душі мав крицевий стрижень, який не кожен дорослий чоловік має. На той час ніхто із рідних і думати не міг, що бачать його востаннє...

27 серпня 2014 року, згадує мама Вані, Ірина Володимирівна, о другій годині ночі прокинулась від того, що дуже чітко почула голос сина, який гукав її «Мааа-мааа»... Так він кликав її ще в дитинстві, коли в нього щось боліло. Відчуло материнське серце біду. Згодом вона дізналася, що саме о тій порі її синочок був поранений у руку. А потім було найстрашніше – «Іловайське пекло». Саме там, під містом Іловайськом Донецької області, куди Івана Клевчука разом з іншими солдатами з 93 механізованої бригади перевели одразу після відпустки, були найзапекліші на той час бої. З одного із таких боїв Іван Клевчук та інші його побратими не змогли вибратися живими. На жаль, не врятував і згорнутий під серцем, пошпитий власноруч дідусем бійця та подарований онуку державний прапор. З цим дідусевим оберегом боєць Іван Клевчук ніколи не розлучався. Жовто-блакитний шматочок тканини завжди зігрівав, надавав наснаги і впевненості у тому, що він і його побратими на правильному шляху.

Для рідних солдата потяглися тяжкі, гіркі дні невідомості... «Де ж він?.. Чи живий?.. Може, тяжко поранений?..». Всі ці питання щогодини, щоміті роїлися у головах рідних... І ось... найстрашніша звістка за декілька хвилин чорною хмарою облетіла селище, ввірвалась у батьківську хату і закрила собою все навколо. «Іван Клевчук загинув смертю хоробрих у «Іловайському пеклі...» Батько змарнів і неначе в одну мить постарів від горя, а мати лебідкою схилилась над своїм Іванком, нікого більше не бачила і не чула. Їй було найтяжче, адже, мабуть, нема нічого страшнішого, ніж коли матері доводиться ховати свою дитину.

5 вересня 2014 р., у п'ятницю, провести в останню путь Героя – односельця Івана Клевчука – прийшли майже всі жителі Новомиколаївки. Прощалися із воїном-героєм на центральній площі селища. Звідусіль ішли люди, всі несли в руках букети осінніх квітів, здавалося, що на центральній площині розлилось квіткове море: школярі, друзі та однокласники, люди середнього та дуже поважного віку у вишиванках та у військовій формі... І кожен з них вважав своїм обов'язком віддати шану та висловити подяку тому, хто, захищаючи нашу рідну неньку-Україну, заради нашого спокою, поклав своє молоде життя. Прийшла сюди і наша землячка, справжня патріотка, активна волонтерка Новомиколаївської районної волонтерської організації «Хто, як не ми» Ірина Іванівна Завгородня, яка зачитала вірш, присвячений загибелі Івана Клевчука, написаний у безсонну ніч перед траурним днем:

Сумна й страшна сьогодні дата,
В скорботі люди і село,
Ми поховать прийшли солдата –
У небуття життя пішло.

Він був хоробрим і відважним,
Країну зберегти хотів,
Бо боронити рідну землю
Йому ще прадід заповів.

Летить зозуля – стій, лихая,
Чому ти знову не куеш?
Чому мовчанням серце краєш?
Ти молоді життя береш?

Немає втіхи для родини,
Бо серце крається й болить.
Віднині – кожної хвилини
Від них душа його летить.

Затихли люди, стих і вітер,
Бо подих смерті навкруги.
Кордони наші ще відкриті,
На них чатують вороги.

І ми, громада – люди різні,
Запам'ятайте як один,
Іван загинув за Вітчизну
Від кулі вражої руки.

А нам, хто жити залишився,
Він заповів: «З колін вставай,
Хто українцем народився,
Країну й матір захищай».

Майже через два місяці потому, наприкінці жовтня, у школі, де навчався наш славний герой, була встановлена меморіальна дошка як вічна пам'ять про його подвиг, героїзм і мужність. Ініціатором виступила районна волонтерська організація «Хто, як не ми» під керівництвом лідера О. В. Моргунова. Під час урочистої лінійки в присутності учнів школи, родичів та близьких друзів Івана Клевчука дошка була встановлена на порозі школи. Відтепер щира усмішка та ясний погляд героя щоранку зустрічають учнів, вчителів та гостей нашої школи, нагадуючи про те, як треба любити Україну. Вдивляючись в його ясні очі, повсякчас згадую рядки з вірша Ольги Тесленкової:

Країна чудова – степи і Карпати.
Зелені сади біля кожної хати.
Як символ – верба і червона калина.
Вкраїну люблю – це моя Батьківщина!..

Щоразу, зупиняючись перед меморіальною дошкою, дивлячись на фото цього чудового юнака із щасливою посмішкою, вкотре думаю про те, як часто буває несправедлива доля і яке ж коротке може бути життя...

Так, справді, на долю кожного покоління чомусь припадають різні, несподівано важкі випробування. Одним довелося піznати нестерпний голод і бачити, як від нього гинуть рідні люди. Іншим – пережити лихоліття Великої Вітчизняної війни, коли захищати свою Батьківщину від ворога йшли навіть п'ятнадцятирічні підлітки, приписуючи собі роки, незабаром ставали синами полку і били ворога на рівні із дорослими. Декому довелося скуштувати свинець Афганістану, В'єтнаму, а на долю Іванового покоління випала ось ця, ніким не оголошена війна на сході України. Від цих думок стає так боляче, так страшно, що навіть уявити боюсь. Страшно за всіх людей, за дітей, за Україну.

Ось так розмірковуючи, я збагнув, наскільки сильно я люблю свою країну. Люблю свою маленьку Батьківщину, наше селище, річку Терсу, яка восени темна і холодна, а влітку, навпаки, бавить нас своїми хвильками, що, немов дітлахи, граючись, наздоганяють одна одну. Люблю свою вулицю, яка щовесни вкривається білою піною вишневих садків, і кожну квіточку на вигоні за селом. І не хочеться думати про те, що вся ця краса може зникнути в одну мить, варто ворогові цього лише забажати.

